

“Ik moet beter worden in vrouw zijn”

Hoe er in de commentarensecties van de video's van Mrs. Midwest betekenis gegeven wordt aan het concept “vrouwelijkheid”

Bachelor-Eindwerkstuk Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam: Rebecca Hornig

Studentnummer: 6245757

Eindwerkstuk-begeleider: Pauline van Romondt Vis

Tweede lezer: Wouter Oomen

Datum: 12.06.2020

Universiteit Utrecht

Inhoud

Abstract	3
Inleiding	4
Theoretisch kader	4
Methode.....	7
Analyse.....	8
<i>Publiek en toon</i>	8
<i>Inleiding</i>	8
<i>Strategieën</i>	9
<i>Positie van de vrouw</i>	9
<i>Afhankelijkheid</i>	10
<i>Keuzevrijheid</i>	11
<i>Vrouwelijkheid</i>	14
Conclusie.....	17
Discussie.....	19
Literatuurlijst.....	20
Bijlage 1: Commentaren video 1	22
Bijlage 2: Commentaren video 2.....	23
Bijlage 3: Commentaren video 3.....	24
Bijlage 4: Commentaren video 4.....	25
Bijlage 5: Formulier kennisneming Plagiaat en tweede lezer	26

Abstract

In dit onderzoek naar de commentarensecties van de video's van de Amerikaanse Mrs. Midwest is onderzocht hoe haar publiek discussieert over en betekenis geeft aan het concept "vrouwelijkheid". Aan de hand van Grounded Theory zijn commentaren van verschillende gebruikers geanalyseerd. Er is gekozen voor Mrs. Midwest, omdat zij met haar traditionele instelling een ander beoogd publiek heeft dan de meeste vrouwelijke YouTubers.

Voor dit onderzoek zijn ongeveer 500 commentaren verzameld uit de commentarensecties. Deze zijn eerst open, daarna axiaal, en ten slotte selectief gecodeerd. Tijdens de analyse werden drie thema's ontdekt: de positie van de vrouw, vrouwelijkheid, en strategieën. Uit de analyse bleek dat de positie van de vrouw werd opgemaakt uit afhankelijkheid en keuzevrijheid. Afhankelijkheid bleek verbonden aan vroegere ervaringen van de gebruikers, keuzevrijheid werd voornamelijk verbonden aan feminisme. De positie van de vrouw stond sterk in relatie tot vrouwelijkheid, waarover de meningen verdeeld waren. Sommigen hadden één beeld van vrouwelijkheid waar zij naar streefden, anderen vonden vrouwelijkheid iets dat per persoon verschilt. In de commentaren werden strategieën gebruikt. De meest opvallende strategie was het vertellen van achtergrondinformatie, om zo een beeld te geven bij de verdedigde mening.

Inleiding

Hoe word ik aantrekkelijk voor mannelijke mannen? Hoe houd ik het huis netjes? Hoe kan ik vrouwelijker praten? Mensen die op deze vragen antwoord willen, kunnen terecht bij de Amerikaanse Mrs. Midwest. Op haar YouTube-kanaal behandelt zij naast mode- en interieurtips ook maatschappelijke onderwerpen. Zij besteedt veel aandacht aan vrouwelijkheid, een onderwerp waarvan de definitie per persoon verschilt, waardoor er vaak over gediscussieerd wordt. In haar video's neemt Mrs. Midwest een houding aan die in de huidige westerse maatschappij, waarin termen als genderneutraliteit steeds vaker ter discussie komen (Klaasen, 2019; Koeleman & Verhoeven, 2017), als traditioneel gezien worden. Zo geeft zij aan traditionele man-vrouwverhoudingen belangrijk te vinden, en hoopt zij met haar advies jonge vrouwen te kunnen helpen om deze traditionele vrouwelijke rol in de maatschappij goed in te vullen.

In de commentarensecties van haar video's ontstaan hier discussies over, aangezien niet iedereen het met de ideologieën van Mrs. Midwest eens is. Volgens het encoding/decoding model van Stuart Hall (2001) interpreteren mensen een boodschap op de manier die voor hen het meest logisch is. De zender van een boodschap geeft deze een specifieke betekenis die overgebracht moet worden naar de ontvanger. Dit wil echter niet zeggen dat boodschappen altijd als bedoeld overkomen. De manier waarop er betekenis wordt gegeven aan een boodschap, verschilt namelijk per ontvanger.

Hall's model (2001) kan ook op online communicatie worden toegepast. Online omgevingen waarin online communicatie plaatsvindt worden omschreven als "spaces" (Wojcieszak & Mutz, 2009). De commentarensecties van Mrs. Midwest zijn voorbeelden van spaces waarin YouTube-gebruikers hun vaak verschillende meningen uiten. Volgens Tan, Niculae, Danescu-Niculescu-Mizil en Lee (2016) gebeurt dit niet zomaar, maar zetten gebruikers bepaalde strategieën in om meningen te verdedigen en anderen proberen deze meningen te laten begrijpen, of hen er zelfs van te overtuigen.

Om te achterhalen hoe gebruikers vanuit verschillende posities tegenover de boodschap van Mrs. Midwest met elkaar in gesprek gaan, zullen in dit onderzoek de verschillende manieren onderzocht worden waarop gebruikers in de commentarensecties van de video's bijdragen aan de discussie rondom het concept "vrouwelijkheid", en hoe zij dit concept definiëren.

Theoretisch kader

Het concept vrouwelijkheid is moeilijk te definiëren, aangezien het niet één globale betekenis heeft. Zo stelt Mary Jane Kehily (2008) dat vrouwelijkheid in verschillende tijdperken en generaties verschillende vormen en definities aanneemt. In de loop der jaren hebben veranderingen plaatsgevonden, zoals dat het generaties geleden nog de norm was dat vrouwen de rol van huisvrouw en moeder op zich namen, terwijl nu veel meer vrouwen langer doorstuderen en carrièrevrouwen willen worden.

Ook wordt vrouwelijkheid in contrast gebracht met mannelijkheid. Zo stellen Best en Williams

(1994) dat beide concepten gedefinieerd kunnen worden op basis van welke karakteristieken bij welk geslacht het meeste voorkomen. Best en Williams (1994) stellen echter ook dat deze normen en waarden per land verschillen. Vrouwelijkheid heeft vele definities. Dat niet iedereen dezelfde definitie van vrouwelijkheid heeft, is te lezen onder een video waarin Mrs. Midwest tips over vrouwelijke kleding geeft. Zo schrijft iemand: “I think i disagree on many of the points. Wearing something masculine or dark can definitely be ladylike. Also it depends on how you perceive the word ladylike” (Mrs. Midwest, 5 april 2020). Uit deze reactie kan worden opgemaakt dat het concept “vrouwelijkheid” verschillende betekenissen kan hebben.

De manier waarop het publiek van Mrs. Midwest betekenis geeft aan haar boodschap, hangt volgens het encoding/decoding model van Stuart Hall (2001) samen met eigen persoonlijke ervaringen, overtuigingen, en de omgeving van iedere ontvanger. Persoonlijke ervaringen en omstandigheden verschillen per persoon, waardoor ontvangers verschillende denkbeelden, normen en waarden ontwikkelen. Volgens Hall zijn er drie manieren waarop ontvangers betekenis geven aan boodschappen zoals die in de video's van Mrs. Midwest. Deze drie manieren zijn gebaseerd op drie mogelijke posities die een ontvanger tijdens het decoderen van een boodschap aan kan nemen. Allereerst is er de dominante positie, welke inhoudt dat de ontvanger de boodschap precies zo decodeert als dat vanuit de verzender bedoeld was. De tweede positie is de onderhandelende positie. Bij deze positie is er sprake van zowel aanvaarding als verwerping van onderdelen van de boodschap. Als laatste is er de oppositionele positie, waarbij de ontvanger de boodschap begrijpt, maar het gebaseerd op eigen ervaringen niet met de boodschap eens is en deze dus alsnog afwijst (2001). Volgens Hall is er dus geen homogene manier van decoderen, doordat iemands persoonlijke context een grote rol speelt in het decoderingsproces.

Hall's theorie wordt door sommigen bekritiseerd. Zo noemt Barker (2006) dat de dominante positie als passief gezien wordt, en dat het model van Hall (2001) geen rekening houdt met kijkomstandigheden en verwachtingen die het publiek heeft van een medium. David Morley (2006) stelt dat er in de decoderingsfase onderscheid gemaakt moet worden tussen begrip en houding. Ook noemt hij dat er zonder een contentanalyse niet geconcludeerd kan worden in hoeverre iemand daadwerkelijk een bepaalde positie aanneemt. Een ander gebrek is dat er geen rekening gehouden wordt met onverschillig publiek dat geen actieve houding tegenover de tekst aanneemt.

Aangezien er geen onderzoek gedaan wordt naar de boodschap van Mrs. Midwest zelf, kan haar bedoelde boodschap echter niet worden vastgesteld, waardoor het ook moeilijk is om te bepalen welke positie een gebruiker tegenover deze boodschap inneemt.

Omdat het encoding/decoding model van Hall (2001) wordt toegepast op de gekozen casus, wordt er rekening gehouden met de online omgeving waarin de gesprekken plaatsvinden, namelijk de commentarensectie van YouTube. Op YouTube kan men video's delen met een wereldwijd publiek. Onder de meeste video's wordt ruimte geboden aan gebruikers om een commentaar achter te laten, waardoor er in de commentarensectie gesprekken ontstaan.

Magdalena Wojcieszak en Diana Mutz (2009) beschrijven deze online discussies als *spaces*,

waarin gebruikers blootgesteld kunnen worden aan andere denkbeelden dan hun eigen. Rojas, Shah, Cho, Schmierbach, Keum, en Gil-De-Zuñiga (2005) beschrijven dit fenomeen waarbij mediaberichten een basislocatie voor discussies kunnen zijn als “mediadialoog”. Volgens hen kunnen deze berichten zorgen dat de drempel om over controversiële onderwerpen te discussiëren kleiner wordt, omdat men zich kan aansluiten bij anderen met dezelfde mening. Dit zou komen doordat zij eerder geneigd zijn te reageren op gebruikers die hun mening delen.

Edgerly, Vraga, Dalrymple, Macafee, en Fung (2013) beschrijven online discussies ook als “spaces” waarin er ruimte geboden wordt voor discussies. Volgens hen bieden online spaces nieuwe mogelijkheden, voor bijvoorbeeld entertainment, maar ook voor het delen van informatie en leren van nieuwe dingen. Zij stellen dat commentaar op YouTube verschillende vormen aanneemt, waaronder inclusie en zekerheid. Net als Rojas et al. (2005) zien Edgerly et al. (2013) deze vorm van communicatie dus als een basis voor niet alleen discussies, maar ook voor het delen en ontvangen van informatie.

Volgens Todd Graham (2009) spelen *expressives* een rol in online discussies. Expressives zijn strategieën die mensen gebruiken om zich te uiten. Expressives kunnen zowel emotioneel als humoristisch of erkennend zijn. Volgens Graham zorgen expressives deels voor soepelere omgang tussen partijen. Anderzijds kunnen uitingen van bijvoorbeeld negatieve emoties juist agressieve vormen van communicatie veroorzaken. Het komt vaak voor dat mensen persoonlijke ervaringen gebruiken tijdens discussies om de ander te overtuigen. Graham concludeert dat expressives contraproductief werken, en dat zij verdeelde meningen juist versterken.

Naar de onderwerpen vrouwelijkheid, betekenisgeving, en online omgevingen is al onderzoek gedaan. Er is echter nog weinig onderzoek te vinden naar hoe deze concepten in verhouding tot elkaar staan, en hoe als gevolg van content als de video's van Mrs. Midwest conversaties kunnen ontstaan over bijvoorbeeld vrouwelijkheid. De commentarensecties van de video's van Mrs. Midwest vormen niet alleen een goed voorbeeld van online omgevingen en betekenisgeving, maar werpen ook vragen over het belang en de definitie van het concept “vrouwelijkheid” op. Vandaar dat er in dit onderzoek een poging gedaan wordt om een antwoord te vinden op de vraag: “Hoe construeren de kijkers van Mrs. Midwest video's “vrouwelijkheid” in de YouTube-commentarensectie?”

Methode

Voor dit onderzoek bestaat het onderzoeksobject uit de commentaresecties van vier video's van het YouTube-kanaal van Mrs. Midwest. Deze video's zijn gekozen op basis van het overeenkomende onderwerp vrouwelijkheid.

Om aan een totaal van 500 commentaren te komen zijn per video tussen de 100 en 130 commentaren verzameld. Het was belangrijk dat zoveel mogelijk van deze commentaren analyseerbaar waren, en er dus zo min mogelijk nietszeggende commentaren bijzaten. Daarom is tijdens het selecteren van de video's gelet op hoeveel commentaren deze hebben, en is er gekozen voor een minimum van 500 commentaren, zodat er een grotere kans was om tussen 100 en 130 bruikbare commentaren te vinden. De video met het laagste aantal commentaren had er 533, de video met het hoogste aantal commentaren had er 684. Commentaren waarin niets over het onderwerp of de video wordt genoemd, werden uitgesloten.

De commentaren werden volgens het stappenplan voor thematische analyse van Virginia Braun en Victoria Clarke (2006) onderzocht. Allereerst werden de commentaren verzameld en gelezen. Om meer te leren over de dynamiek en het gedrag van gebruikers, werden de commentaren aandachtig en herhalend geobserveerd. Zo werden patronen ontdekt waarmee de onderzoeksvraag beantwoord kan worden. Deze methode werd gecombineerd met *grounded theory*, op een soortgelijke manier als Krijnen (2011) heeft gedaan, gebaseerd op eerdere literatuur van Corbin en Strauss (1990). De commentaren werden in drie verschillende stappen gecodeerd. Allereerst zijn de commentaren open gecodeerd, daarna axiaal gecodeerd, en tot slot selectief gecodeerd (Krijnen, 2011). Tijdens het open coderen werden initiële codes genoteerd. Dit hield in dat opvallende woorden in de tekst gemarkeerd werden. Dit waren in de meeste gevallen woorden die de essentie van een commentaar het beste weergeven. Het kon voorkomen dat er voor een commentaar meer dan één code genoteerd werd. Zo kon er bijvoorbeeld één code genoteerd worden over de inhoud van het commentaar, en één code die het soort commentaar omschrijft.

Na het open coderen werden de commentaren axiaal gecodeerd. Tijdens het axiaal coderen werden de genoteerde codes gebaseerd op betekenissen van en verbanden tussen deze codes ingedeeld in categorieën. Om dit te kunnen doen werd er gezocht naar onderwerpen en strategieën die in meerdere commentaren terugkwamen. Ook hierbij konden commentaren binnen de categorieën inhoudelijk overeenkomen, maar bijvoorbeeld ook op basis van gebruikte discussiestrategieën.

Tot slot werden deze categorieën tijdens het selectief coderen samengevoegd tot grotere overkoepelende thema's. Hierbij lag de focus op de verschillende manieren waarop het publiek zichzelf uit over vrouwelijkheid, en hoe deze manieren met elkaar verbonden zijn, of juist van elkaar verschillen.

Analyse

Publiek en toon

De meeste video's van Mrs. Midwest lijken te zijn geadresseerd aan vrouwen of meisjes, aangezien zij voornamelijk over vrouwelijkheid gaan. Dit is echter niet zeker. In sommige commentaren staat dat de gebruiker in kwestie een vrouw is. Soms benoemt de gebruiker een man te zijn, maar dit gebeurt weinig, waardoor er van uit wordt gegaan dat het publiek voornamelijk vrouwelijk is.

Mrs. Midwest zelf is Christelijk. In haar video's komen dan ook vaak Christelijke normen en waarden terug. Dit trekt veel andere Christenen aan, aangezien in de commentaren vaak gesproken wordt over het geloof en God. Er komen ook andere geloofsovertuigingen aan bod. Zo wordt in een aantal commentaren aangegeven dat de gebruiker Moslim of atheïst is.

Gepaard met het Christendom gaat de heteronormativiteit die in de video's van Mrs. Midwest naar voren komt. In video's over relaties spreekt zij bijna altijd over de "man" van de kijker. Zo zijn er op haar kanaal titels als "Is He Marriage Material? 5 Questions to Ask...", waarin zij dus "man" in plaats van bijvoorbeeld "partner" zegt. Er is geen commentaar gevonden waarin iemand benoemde niet heteroseksueel te zijn, terwijl de man-vrouw verhouding binnen de relaties van de gebruikers wel genoemd werd.

Inleiding

Uit de analyse kwamen drie hoofdthema's: strategieën, de positie van de vrouw, en vrouwelijkheid. Op strategisch gebied zijn er opvallende patronen ontdekt. Zo zal eerst nader worden uitgelegd hoe gebruikers context gebruiken om een punt te maken. Daarna worden inhoudelijke vindingen toegelicht. De positie van de vrouw bestaat uit twee sub-thema's. Allereerst afhankelijkheid, wat voornamelijk ging om of een vrouw financieel afhankelijk zou moeten zijn van een man. Afhankelijkheid is verbonden aan keuzevrijheid, het tweede sub-thema, wat gekoppeld werd aan carrière. Er ontstonden discussies over de keuzes die vrouwen in hun leven maken op gebieden als carrière en studie. Dit onderwerp wordt door gebruikers vaak gekoppeld aan feminisme, en de betekenis daarvan. Waar sommige gebruikers zichzelf feminist noemen, beargumenteren anderen dat feminisme voornamelijk problemen veroorzaakt.

Beide sub-thema's zijn verbonden aan het thema "vrouwelijkheid". Vrouwelijkheid wordt door veel gebruikers genoemd en verschillend gedefinieerd. Vrouwelijkheid gaat niet alleen over levensovertuigingen en diepgewortelde genderrollen, maar ook om onderwerpen als make-up en mode, en wat dit kan zeggen over iemands vrouwelijkheid. In onderstaande tekst zullen deze thema's met behulp van voorbeelden nader worden onderzocht, en zal ontdekt worden wat de vindingen kunnen vertellen over de manieren waarop het publiek van Mrs. Midwest vrouwelijkheid bediscussieert.

Strategieën

In de commentaren worden strategieën gebruikt om meningen en verhalen over te brengen. De meest voorkomende strategie is het bieden van context voordat een mening wordt ingeleid. Het komt vaak voor dat gebruikers zichzelf voorstellen en een beeld geven van wie zij zijn en wat hun situatie is om vanuit dat punt hun mening te geven. Deze achtergrondinformatie kan uit verschillende onderdelen bestaan. Zo kiezen mensen ervoor om hun leeftijd, afkomst, geslacht of geloofsovertuiging te delen. Een voorbeeld hiervan is te zien in onderstaand commentaar:

“I'm a Dutch Atheist university student who is definitely planning on getting a career (though we do have much more of a work-life balance here, so having a career doesn't mean the same thing) and these tips are still great.”

Deze gebruiker vertelt over de levensfase waar zij zich momenteel in bevindt, en wat zij later nog wil gaan doen, om daarna te vertellen de tips nog steeds goed te vinden. Zo zijn er meerdere mensen die veel informatie over zichzelf vrijgeven en hun verhaal delen in de commentarensecties. In veel commentaren zijn gebruikers open over hun problemen en drempels die zij tegenkomen op hun pad naar verbetering.

Zoals bij het thema afhankelijkheid al te lezen was, zijn er ook veel gebruikers die verhalen delen over hun verleden en hun opvoeding. Zo ook in het onderstaande commentaar:

“I grew up with an immigrant Latina single mother who once was a stay at home mama and watching her struggle made me against staying home. [...] As a young newlywed who worked in a school and is now under quarantine, I'm getting a taste of the stay at home life and I believe situations are solely what you make it. I believe some form of independence and preparedness is important if one chooses to stay at home”

Voordat deze gebruiker haar mening deelt over onafhankelijkheid, vertelt zij over haar jeugd, en wat het met haar deed om haar moeder te zien worstelen met problemen.

Positie van de vrouw

Afhankelijkheid en keuzevrijheid zijn samengevoegd onder ‘positie van de vrouw’, aangezien beide thema's voor een groot deel los van elkaar staan, maar toch genoeg overlap hebben om één hoofdthema vormen. Allereerst wordt de rol van afhankelijkheid geanalyseerd, daarna zal keuzevrijheid behandeld worden. De overlap tussen beide sub-thema's ligt voornamelijk bij feminisme, waarover ook verteld zal worden.

Afhankelijkheid

In een aantal commentaren wordt afhankelijkheid bediscussieerd. Hierbij spelen zowel het verleden als de toekomst van gebruikers een rol bij hoe hun meningen zijn ontstaan. Ook lijkt vaak de gedachte voor te komen dat een vrouw die onafhankelijk is van haar man geen volwaardige huisvrouw kan zijn, en vice versa.

Er wordt in de commentaren vaak gediscussieerd over in hoeverre een vrouw wel of niet afhankelijk zou moeten zijn van haar man. Hierbij gaat het voornamelijk om financiële afhankelijkheid, maar bijvoorbeeld ook om emotionele afhankelijkheid. Een deel van de gebruikers vindt het onverstandig wanneer een vrouw niet werkzaam is, maar financieel afhankelijk is van haar mannelijke echtgenoot. Een commentaar dat deze mening representeert is:

“I don’t think I could ever feel 100% comfortable being a homemaker because I find peace in knowing that I have my own money apart from my boyfriend/husband and in a worst case scenario I could leave if the relationship turned abusive. I think this is in part because I grew up in an abusive household and I know how hopeless it feels to be stuck in a toxic household and to be unable to move out.”

Zoals in het voorbeeld te lezen is, ervaart deze gebruiker meer rust door financiële onafhankelijkheid. Zij geeft aan voorbereid te willen zijn op een *worst case scenario* waarin haar misloopt. De gebruiker verbindt haar angst voor een dussdanige toekomst aan haar jeugd, waarin zij een slechte situatie waarin mishandeling voorkwam niet kon ontvluchten. Er zijn meerdere commentaren waarin soortgelijke toekomstangsten besproken worden. De angst dat een relatie misloopt doordat een man vreemdgaat of komt te overlijden komt het meest voor. Vrouwen zouden in dat geval voorbereid en zelfvoorzienend moeten zijn. Een voorbeeld van een commentaar waarin deze angst benadrukt wordt is het volgende:

“I love being traditional but the only thing wrong with it is to rely on a man for your needs. [...] If a man cheats on a traditional women, what is she gonna do if her parents never send her to college for a degree, how will she earn!!!”

Wat opvalt, is dat bij beide genoemde voorbeelden niet gesproken wordt van slechts een relatiebreuk, maar van een man die de relatie verpest door vreemdgaan of mishandeling. De angst van deze vrouwen zou dus kunnen samenhangen met het gebrek aan vertrouwen dat deze vrouwen hebben in mannen.

Een andere groep gebruikers geeft aan anders te denken over afhankelijkheid. Bijvoorbeeld:

“I feel completely comfortable not having my own money. My dad wasn’t controlling or abusive, my mom was loved and respected. I’m in my marriage now having been with the same man for 17 years, not feeling stifled, scared, or insecure. Interesting how our upbringing influences our decisions later on in life.”

In het commentaar noemt ook deze gebruiker haar opvoeding als reden voor haar mening. Ze vertelt door haar fijne jeugdumstandigheden juist geen angsten te hebben wat afhankelijkheid betreft, in tegenstelling tot de eerdere gebruiker die wel angsten heeft. Dit suggereert dat de behoefte om financieel onafhankelijk te zijn niet alleen te maken heeft met het gevoel van zelfstandigheid, maar dat het ook in verbinding staat met het verleden en verwachtingen van de toekomst die deze vrouwen hebben. De gebruiker die in slechte omstandigheden is opgegroeid, is veel banger dan de gebruiker die in goede omstandigheden is opgegroeid. Beide bereiden zich op hun eigen manier voor op de toekomst die zij verwachten: de één angstig en voorbereid op het ergste, de ander zorgeloos en zelfverzekerd.

Volgens sommigen is er geen probleem zolang iemand niet emotioneel afhankelijk is van haar man. Hier is echter niet iedereen het mee eens. Zo zou onafhankelijkheid onaantrekkelijk kunnen zijn en een vrouw zelfs in de weg kunnen staan wanneer zij op zoek is naar een man:

“Being strong and independent usually pushes men away. And the opposite of strong is soft. Men are attracted to soft women. And just because you are soft and feminine doesn't mean you're a pushover. You can have goals and standards. You have to stop with this binary thinking.”

Hier wordt de conclusie getrokken dat een onafhankelijke vrouw niet zacht is. Dit soort uitspraken komen in grote getallen voor in de commentarensectie.

Onafhankelijkheid schijnt binnen de gemeenschap van kijkers van Mrs. Midwest een tegenovergestelde te zijn van de traditionele, zachte vrouw. Ondanks dat veel vrouwen onafhankelijk zouden willen zijn, heerst het idee dat dit niet past bij de wens om huisvrouw te zijn. Het verlangen wordt meer in verbinding gebracht met gevoelens van angst dan bijvoorbeeld met gevoelens van trots of voldoening.

Keuzevrijheid

Het tweede sub-thema binnen de positie van de vrouw is keuzevrijheid. Keuzevrijheid blijkt voor veel gebruikers een definitie van feminisme te zijn. De discussies hierover gaan voornamelijk over wat feminisme voor de gebruikers betekent, en wat het effect van feminisme is. Veel gebruikers vinden dat vrouwen zelf keuzes moeten kunnen maken in hun leven, zoals bijvoorbeeld in het vorige thema de keuze om wel of niet afhankelijk van een man te leven. Volgens een aantal commentaren is het feministisch om als vrouw carrière te maken en weg te stappen van traditionaliteit. Anderen geven aan dat feminisme juist gaat over de vrijheid om zelf keuzes te maken, en dat beide opties dus feministisch kunnen zijn.

Een aantal gebruikers vindt dat een vrouw een carrière op moet bouwen om zichzelf verder te ontwikkelen. Anderen beargumenteren dat vrouwen een traditionele rol moeten vervullen. Er is ook een derde meningenstroom aanwezig, waarin zelfverklaarde feministen aangeven dat beide opties goed zijn,

en dat keuzevrijheid het allerbelangrijkst is. Een voorbeeld van een uitspraak van de laatste groep is het volgende:

“I’m a feminist too, I think the point of it all is to give women choices. If that choice is to be a career woman, power to you. If it is being a homemaker, power to you too. I’m striving to be somehow inbetween, since my dream is to have a family but I love my profession way, way too much to pick one or the other. And I think that’s what feminism is about: choice.”

Veel gebruikers vinden dat feminisme over keuzevrijheid gaat, en dat zowel carrière als huishouden juist is zolang de vrouw dit wil. Een aantal gebruikers gaat dieper dan dagelijkse, en verbindt keuzevrijheid aan vrouwelijkheid en identiteit. Zo zouden vrouwen zelf moeten kunnen bepalen of zij vrouwelijk zijn of niet, en hoe zij vrouwelijkheid invullen. Een mooi voorbeeld hiervan is het volgende commentaar:

“Feminism to me is just being able to choose your life regardless of your gender and stuff , I am living my life as a dependent/soft/yin woman some call it feminine some don't and I love it! but I will root for everyone who wants to go in another direction”

Het idee dat keuzes niet gebaseerd hoeven te zijn op een vaste definitie van geslacht, komt in de commentarensecties vaker voor. Hier zal bij het thema “vrouwelijkheid” dieper op in worden gegaan. Gebruikers beargumenteren dat men veel van mensen met een andere levensstijl kan leren, en er niet slechts één goede manier van leven is. Een commentaar dat dit samenvat is:

“I do think feminism is essentially about giving people the ability to make their own life choices, not necessarily based solely on their gender but essentially because of their values and will :)Also, it is interesting to see and sometimes learn from people with very different walks of life, at least to me it sometimes opens up questions I wouldnt have necessarily asked myself about my own beliefs”

Ondanks dat een groot deel van de gebruikers feminisme dus koppelt aan openheid en keuzevrijheid, wordt dit niet door iedereen zo ervaren. Uit verschillende commentaren blijkt dat sommigen in feminisme juist obstakels zien:

“I think the problems women had before were with not having a choice. Now society still thinks we shouldn’t have a choice but should work instead. It’s backwards. I work because I need to but I’m all for people having freedom to be happy, you know?”

Uit bovenstaand voorbeeld is op te maken dat de gebruiker het gevoel heeft dat er een nieuwe druk is: de druk om als vrouw te moeten werken om mee te tellen. Hiermee zou haar keuzevrijheid juist worden afgenomen. Vaak gaat kritiek op feminisme gepaard met kritiek op feministen zelf. Vrouwelijke feministen zouden traditionele vrouwen het gevoel geven dat huisvrouw zijn niet goed genoeg is, en ze daardoor in andere richtingen pushen:

“That's because androgynous women are the ones pushing women into stem knowing that they don't actually make the decision on their own if you let them make it..”

Bovenstaande gebruiker vindt dat sommige vrouwen gepusht worden om STEM (Wetenschap, Technologie, Engineering en Wiskunde) te studeren, terwijl zij dat van binnen eigenlijk helemaal niet willen. Dit soort taferelen zorgt volgens sommigen tot problemen. Zo zorgt feminisme er volgens hen voor dat zij niet hun vrouwelijke zelf kunnen zijn, en zou het zelfs hun levensdromen in de weg staan:

“Part of the problem these days is that because women have been pushed into the workforce, it's hard for men to find jobs that pay enough for them to be able to provide for their whole family, even if it's what they want. My husband and I both want for me to be able to stay home but right now I'm still working. Hopefully in another year or two I'll be able to quit and be a homemaker (that's our plan) but he's not yet at the point of making enough money on his own. Feminism has really screwed with the economy.”

Feminisme heeft in de ogen van deze vrouw de economie, en daarmee haar wens om huisvrouw te zijn verpest. Dit zou voortkomen uit de druk die veel vrouwen tegenwoordig voelen om op een bepaalde manier te presteren.

De druk om te werken zou kunnen voortkomen uit de vele kritiek die huisvrouwen te horen krijgen. Zo worden zij bestempeld als luie, afhankelijke profiteurs. In kritiek op de levensstijl wordt vaak de man genoemd. De kritische groep geeft vaak aan medelijden te hebben met mannen van huisvrouwen, aangezien zij meer werken en meer druk ervaren. Het volgende citaat illustreert dit:

“Also try to see it a bit from the guys perspective though. Imagine you're meeting someone and they expect straight ahead that you will provide for them and that puts a lot of pressure to find a well-paying job”

Zoals bovenstaand commentaar zijn er meerdere. Deze kritiek lokt medelevende reacties uit van anderen. Zij vinden het spijtig dat huisvrouwen zo bekritiseerd worden, en ondersteunen hun keuze. Onderdeel van feminisme zou namelijk juist wederom keuzevrijheid moeten zijn, proberen deze gebruikers de bekritiseerde vrouwen duidelijk te maken:

“I am a feminist and sort of a non traditional woman, but I am sorry you and other traditional people seem to get backlash for the way you choose to live your lives. It might not be exactly my cup of tea but it is a choice that to me holds exactly the same value as my choices do. It's good that we can all need/prefer different things and enjoy and cherish each other even in our differences, I think that's the world I would like for women the most.”

Vrouwelijkheid

Het thema wat in bijna iedere video van Mrs. Midwest terugkeert is vrouwelijkheid. Uit veel commentaren blijkt dat er een bepaald beeld van vrouwelijkheid is onder de kijkers van Mrs. Midwest. Zo zou het vrouwelijk zijn om zacht, vriendelijk, rustig, en mooi te zijn. Anderen definiëren vrouwelijkheid juist als sterk en ondernemend. In sommige discussies wordt vrouwelijkheid tegenover mannelijkheid gezet.

In veel van de commentaren wordt er gesproken over de definitie van vrouwelijkheid die Mrs. Midwest zelf geeft. Zo geeft ze in één van de video's aan dat een vrouwelijke vrouw zowel uiterlijk als innerlijk “mooi” moet zijn, en dat een vrouwelijke vrouw zich zachtaardig en rustig gedraagt. Dit inspireert meerdere kijkers om zichzelf te veranderen. Zo schrijven sommige gebruikers:

“I love this. I need to make some changes.”

Waar dit commentaar een geïnspireerde toon heeft, heeft het volgende commentaar een minder positieve toon:

“This channel makes me realize how bad I am at being a woman”

Uit reacties als deze blijkt dat sommigen van Mrs. Midwest het beeld krijgen dat er één specifieke manier is om een vrouw te zijn. Deze gebruiker geeft aan het gevoel te hebben een slechte vrouw te zijn. Het commentaar maakte reacties van anderen los. Sommigen geven aan dat dit gevoel juist inspirerend kan zijn:

“I think that as long it doesn't make you feel bad and hopeless but makes you realize how much you can improve, it's good right? “

Anderen geven aan dat er juist niet één goede manier is om vrouw te zijn:

“there is no such thing as being bad at being a woman.”

Sommige gebruikers vatten de woorden van Mrs. Midwest op als maatstaaf, terwijl anderen aangeven dat haar video's mensen inspireren om zichzelf te verbeteren. In sommige commentaren vinden gebruikers dat haar tips niets met geslacht te maken zouden moeten hebben:

“this video is a little delusional... plenty of men are healthy, organized, clean and nice naturally 😊”

“... or just people could give advice on how to be nice and respect others, not related to your gender!”

Het concept mannelijkheid wordt in de commentaren ook genoemd. Zo vindt een gebruiker het oneerlijk dat vrouwen bekritiseerd worden voor vrouwelijkheid, maar ook voor een gebrek aan vrouwelijkheid, en dat mannen dit probleem niet hebben met mannelijkheid:

“... doing, what needs to be done to have a career, makes us ,unfeminine‘. Damned if you do, damned if you don’t. On the other hand, I have never seen a man be worse off, for being ,masculine‘. They get applauded, if they’re ,real men‘ and also, if they’re (gasp) stay at home dads for a while.”

In haar ogen kan een vrouw het dus nooit goed doen. Wanneer een vrouw traditioneel vrouwelijk is, is zij niet “sterk” en “onafhankelijk”, en wanneer een vrouw dit wel is, is zij weer niet vrouwelijk genoeg. Tegelijkertijd krijgen volgens haar mannen applaus wanneer ze mannelijk zijn, maar ook wanneer zij minder mannelijke taken uitvoeren.

Het concept mannelijkheid komt vaak voor in commentaren waarin vrouwen zichzelf als mannelijk beschrijven. Dit is meestal negatief, omdat deze gebruikers mannelijkheid zien als iets wat zij uit hun systeem moeten krijgen:

“I became a little bit more masculine and my body shape didn’t help either! Even when i try to wear make up and wear dresses i feel like im an alien ! and i feel like im locked up inside and i cant be feminine as i want to! Tried to look on youtube and they only talk about the energy and i think that without this practical tips you cant reach the feminine energy! “

Deze vrouw geeft aan zich graag vrouwelijker te willen voelen. Zo zijn er meer commentaren waarin gebruikers uiten echt moeite te doen om dichterbij hun idee van vrouwelijkheid te komen. Sommigen geven aan zich soms verplicht te voelen om mannelijk te zijn om bepaalde doelen te bereiken, en dat zij het dan soms nodig hebben om zich weer vrouwelijk te voelen:

“As a woman, I feel it is a survival instinct in this world to act in my masculine. To me, that means being a go getter and working really hard to achieve my goals and chase them down. However, I try more and more to act in my feminine - I try to look good when I am out and about (makeup and outfit, sometimes my hair), I have a regimen for my face masks, nails. Lately I have been focusing more.”

In reacties als deze zitten meerdere lagen. Zo is het interessant om te zien dat mannelijkheid in verbinding wordt gebracht met het najagen van doelen, en dat vrouwelijkheid meer te maken heeft met uiterlijk. Waar bij mannelijkheid de focus dus ligt op ontwikkeling en verder komen in het leven, ligt bij vrouwelijkheid de focus op gedrag en uiterlijk. Er zit volgens meerdere gebruikers dus een fundamenteel verschil tussen de twee concepten, waarbij vrouwelijkheid oppervlakkiger ligt dan mannelijkheid.

Volgens meerdere gebruikers gaan vrouwelijkheid en mannelijkheid niet goed samen, en worden vrouwen steeds meer gedwongen om mannelijke gewoontes over te nemen. Zij hebben het gevoel dat er druk ligt op vrouwen om mannelijker te zijn, waardoor vrouwelijkheid verloren gaat. Een andere gebruiker heeft hier een verklaring voor:

“Feminism has destroyed women’s desire and motive to be feminine. It has destroyed men’s desire to be masculine. So the first thing a man should do is reject feminism.”

In de ogen van deze gebruiker is feminisme een slecht iets, waaruit op te maken valt dat hij of zij van mening is dat de standaard genderrollen beter niet kunnen verdwijnen.

Conclusie

In deze analyse is er aan de hand van Grounded Theory een antwoord gevonden op de vraag “Hoe construeren de kijkers van Mrs. Midwest video’s “vrouwelijkheid” in de YouTube-commentareensectie?”

Binnen het thema “positie van de vrouw” zijn vindingen gedaan over de sub-thema’s afhankelijkheid en keuzevrijheid. Allereerst viel op dat het verlangen naar onafhankelijkheid vaak veroorzaakt wordt uit onzekerheid en angst voor de toekomst. Deze angst is in veel gevallen een gevolg van vroegere ervaringen van gebruikers. Zo zijn er vrouwen die ervaringen met slechte relaties hebben, waardoor deze angst voor hen vanzelfsprekend geworden is.

In de commentaren definiëren vrouwen feminisme vaak als keuzevrijheid. Voor hen betekent feminisme dat het niet uit hoort te maken of een vrouw studeert, werkt, of huisvrouw is, zolang zij het recht heeft die keuze zelf te maken. Andere mensen beargumenteren dat feminisme juist ellende veroorzaakt. Zo voelen vrouwen zich onder druk gezet om carrière te maken en zich mannelijk te gedragen. Ook wordt er soms neergekeken op vrouwen die “alleen” huisvrouw zijn.

Voor veel kijkers lijkt er één beeld van vrouwelijkheid te zijn. Een vrouw is zacht, mooi, en verzorgd. Dit wordt door Mrs. Midwest versterkt, aangezien zij tips geeft om deze eigenschappen te vergroten. Ook komen traditionele genderrollen vaak terug in de commentareensecties. Velen beargumenteren dat mannen en vrouwen eigen rollen te vervullen hebben, namelijk dat de man zou moeten werken en de vrouw het huishouden moet doen. Zoals Best & Williams (1994) beargumenteren, zijn deze ideeën van mannelijkheid en vrouwelijkheid voornamelijk gebaseerd op welke karakteristieken het meest voorkomen bij welk geslacht. Er zijn vrouwen die aangeven druk te voelen om mannelijk te zijn. Hiermee bedoelen zij de druk om een carrière na te jagen, onafhankelijk te zijn, en zich niet “neer te leggen” bij een leven waarin zij “slechts” huisvrouw zijn.

In de commentaren komen ook de drie posities van het encoding/decoding model van Hall (2001) terug. Volgens zijn model zouden gebruikers vanuit de dominante positie geloven in het ideaalbeeld van de vrouw zoals Mrs. Midwest deze schetst. Vanuit de onderhandelende positie vinden gebruikers het advies van Mrs. Midwest nuttig, maar zijn zij selectief in welk advies zij wel en niet aannemen. Vanuit de oppositionele positie reageren gebruikers afwijzend. Zij vinden dat het advies van Mrs. Midwest fout is, en dat vrouwen het advies niet zouden moeten aannemen. Zoals Morley (2006) en Barker (2006) echter stelden, is het moeilijk om dit te kunnen vaststellen, doordat men niet weet met welke verwachtingen een publiek naar video’s kijkt, en dat het onderscheid dat het model tussen begrip en houding maakt te vaag is.

Er gebeurt echter nog iets interessants rondom het encoding/decoding model. Volgens Hall (2001) speelt context altijd een rol bij de manier waarop een boodschap gedecodeerd wordt. De standpunten die gebruikers bij deze thema’s innemen, uiten zij door strategieën te gebruiken. Het meest opvallende patroon hierin is dat velen context geven over hun eigen leven. Het is bijzonder dat bij deze

casus gebruikers uit zichzelf deze context delen om hun mening mee te ondersteunen. Hierdoor zijn andere gebruikers zich bewust van de context die volgens Hall (2001) bepalend kan zijn voor encoding.

Uit Grahams (2009) onderzoek bleek dat expressives een negatieve invloed op discussies hadden, omdat zij juist een grotere afstand tussen verschillende meningen creëerden. Het valt op dat in deze commentarensecties expressives juist gebruikt worden om elkaar te helpen andere standpunten te begrijpen, en dat zij in vele discussies ook daadwerkelijk tot tolerantie en begrip, en soms zelfs een overeenstemming leiden.

Discussie

Ondanks dat het bij dit bachelor-eindwerkstuk om een kleinschalig onderzoek gaat, zijn er interessante vindingen gedaan die bestaande literatuur tegenspreken. Zo hebben in dit onderzoek, in tegenstelling tot het onderzoek van Graham (2009), expressives juist een positieve invloed gehad op de manier waarop gediscussieerd werd. Dit zou kunnen komen doordat het bij deze casus om een specifiek publiek gaat, waarin wellicht minder verdeling is dan bij reeds onderzochte groepen. Een grootschaliger onderzoek zou dan ook kunnen aantonen in hoeverre de vindingen uit dit onderzoek representatief zijn.

Voor dit onderzoek is de aanname gedaan dat het beoogde publiek van Mrs. Midwest voornamelijk vrouwelijk en heteronormatief is. Voor vervolgonderzoek kan het interessant zijn om te achterhalen of dit daadwerkelijk zo is, en wat het beoogde publiek van Mrs. Midwest eigenlijk is. Ook was niet met zekerheid te zeggen wat de bedoelde boodschap van Mrs. Midwest was. Om dat te achterhalen zou een contentanalyse gedaan moeten worden.

Een probleem dat optrad bij dit onderzoek was dat in de commentarensecties bij sommige discussies één kant van het gesprek verwijderd was door de gebruiker. Hierdoor kon sommige data niet naar context geanalyseerd worden. Dit is mogelijk van invloed geweest op de data van dit onderzoek.

Literatuurlijst

- Barker, M. (2006). I have seen the future and it is not here yet...; or, on being ambitious for audience research. *The Communication Review*, 9(2), 123-141. Morely
- Best, D. L., & Williams, J. E. (1994). Masculinity/femininity in the self and ideal self descriptions of university students in fourteen countries. In *Journeys into cross cultural psychology: Selected papers from the Eleventh international conference of the international association for cross cultural psychology*. Geredigeerd door A. Bouvy, F.J.R. van de Vijver, P Boski, P. Schmitz. Lisse: Swets & Zeitlinger.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101.
- Corbin, J. M., & Strauss, A. (1990). Grounded theory research: Procedures, canons, and evaluative criteria. *Qualitative sociology*, 13(1), 3-21.
- Ederly, S., Vraga, E. K., Dalrymple, K. E., Macafee, T., & Fung, T. K. (2013). Directing the dialogue: The relationship between YouTube videos and the comments they spur. *Journal of Information Technology & Politics*, 10(3), 276-292.
- Graham, T. (2009). *What's Wife Swap got to do with it?: Talking Politics in the net-based public sphere* (Doctoral dissertation, Universiteit Amsterdam).
- Hall, S. (2001). Encoding/decoding. *Media and cultural studies: Keywords*, 2. Malden: Blackwell Publishing, 163-173.
- Kehily, M. J. (2008). Taking centre stage? Girlhood and the contradictions of femininity across three generations. *Girlhood Studies*, 1(2), 51-71.
- Klaassen, N. (2019, 27 September). 'Genderneutraal speelgoed? 'Er is ook nog zoiets als natuur, maar dat mag je allemaal niet meer zeggen''. *Het AD*. Geraadpleegd van <https://www.ad.nl/binnenland/genderneutraal-speelgoed-er-is-ook-nog-zoiets-als-natuur-maar-dat-mag-je-allemaal-niet-meer-zeggen~ae0ac1e4/>)
- Koелеman, D. & Verhoeven, S. (2017, 4 Augustus). 'Discussie genderneutraliteit beperkt zich te veel tot aanspreekvormen'. *NU.nl*. Geraadpleegd van https://www.nu.nl/weekend/4868633/discussie_genderneutraliteit-beperkt-zich-veel-aanspreekvormen.html),
- Krijnen, T. (2011). Engaging the moral imagination by watching television: Different modes of moral reflection. *Participations: Journal of Audience & Reception Studies*, 8(2), 52-73.

- Morley, D. (2006). Unanswered questions in audience research. *The Communication Review*, 9(2), 101-121.
- Rojas, H., Shah, D. V., Cho, J., Schmierbach, M., Keum, H., & Gil-De-Zuñiga, H. (2005). Media dialogue: Perceiving and addressing community problems. *Mass Communication & Society*, 8(2), 93-110.
- Tan, C., Niculae, V., Danescu-Niculescu-Mizil, C., & Lee, L. (2016). Winning arguments: Interaction dynamics and persuasion strategies in good-faith online discussions. In *Proceedings of the 25th international conference on world wide web* (pp. 613-624).
- Wojcieszak, M. E., & Mutz, D. C. (2009). Online groups and political discourse: Do online discussion spaces facilitate exposure to political disagreement?. *Journal of communication*, 59(1), 40-56.

Bijlage 5: Formulier kennisneming Plagiaat en tweede lezer

Faculteit Geesteswetenschappen
Versie september 2014

VERKLARING KENNISNEMING REGELS M.B.T. PLAGIAAT

Fraude en plagiaat

Wetenschappelijke integriteit vormt de basis van het academisch bedrijf. De Universiteit Utrecht vat iedere vorm van wetenschappelijke misleiding daarom op als een zeer ernstig vergrijp. De Universiteit Utrecht verwacht dat elke student de normen en waarden inzake wetenschappelijke integriteit kent en in acht neemt.

De belangrijkste vormen van misleiding die deze integriteit aantasten zijn fraude en plagiaat. Plagiaat is het overnemen van andermans werk zonder behoorlijke verwijzing en is een vorm van fraude. Hieronder volgt nadere uitleg wat er onder fraude en plagiaat wordt verstaan en een aantal concrete voorbeelden daarvan. Let wel: dit is geen uitputtende lijst!

Bij constatering van fraude of plagiaat kan de examencommissie van de opleiding sancties opleggen. De sterkste sanctie die de examencommissie kan opleggen is het indienen van een verzoek aan het College van Bestuur om een student van de opleiding te laten verwijderen.

Plagiaat

Plagiaat is het overnemen van stukken, gedachten, redeneringen van anderen en deze laten doorgaan voor eigen werk. Je moet altijd nauwkeurig aangeven aan wie ideeën en inzichten zijn ontleend, en voortdurend bedacht zijn op het verschil tussen citeren, parafraseren en plagiëren. Niet alleen bij het gebruik van gedrukte bronnen, maar zeker ook bij het gebruik van informatie die van het internet wordt gehaald, dien je zorgvuldig te werk te gaan bij het vermelden van de informatiebronnen.

De volgende zaken worden in elk geval als plagiaat aangemerkt:

- het knippen en plakken van tekst van digitale bronnen zoals encyclopedieën of digitale tijdschriften zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het knippen en plakken van teksten van het internet zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het overnemen van gedrukt materiaal zoals boeken, tijdschriften of encyclopedieën zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het opnemen van een vertaling van bovengenoemde teksten zonder aanhalingstekens en verwijzing;
- het parafraseren van bovengenoemde teksten zonder (deugdelijke) verwijzing: parafrasen moeten als zodanig gemarkeerd zijn (door de tekst uitdrukkelijk te verbinden met de oorspronkelijke auteur in tekst of noot), zodat niet de indruk wordt gewekt dat het gaat om eigen gedachtengoed van de student;
- het overnemen van beeld-, geluids- of testmateriaal van anderen zonder verwijzing en zodoende laten doorgaan voor eigen werk;
- het zonder bronvermelding opnieuw inleveren van eerder door de student gemaakt eigen werk en dit laten doorgaan voor in het kader van de cursus vervaardigd oorspronkelijk werk, tenzij dit in de cursus of door de docent uitdrukkelijk is toegestaan;
- het overnemen van werk van andere studenten en dit laten doorgaan voor eigen werk. Indien dit gebeurt met toestemming van de andere student is de laatste medeplichtig aan plagiaat;
- ook wanneer in een gezamenlijk werkstuk door een van de auteurs plagiaat wordt gepleegd, zijn de andere auteurs medeplichtig aan plagiaat, indien zij hadden kunnen of moeten weten dat de ander plagiaat pleegde;
- het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling (zoals een internetsite met uittreksels of papers) of die al dan niet tegen betaling door iemand anders zijn geschreven.

De plagiaatregels gelden ook voor concepten van papers of (hoofdstukken van) scripties die voor feedback aan een docent worden toegezonden, voorzover de mogelijkheid voor het insturen van concepten en het krijgen van feedback in de cursushandleiding of scriptieregeling is vermeld.

In de Onderwijs- en Examenregeling (artikel 5.15) is vastgelegd wat de formele gang van zaken is als er een vermoeden van fraude/plagiaat is, en welke sancties er opgelegd kunnen worden.

Onwetendheid is geen excuus. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag. De Universiteit Utrecht gaat ervan uit dat je weet wat fraude en plagiaat zijn. Van haar kant zorgt de Universiteit Utrecht ervoor dat je zo vroeg mogelijk in je opleiding de principes van wetenschapsbeoefening bijgebracht krijgt en op de hoogte wordt gebracht van wat de instelling als fraude en plagiaat beschouwt, zodat je weet aan welke normen je je moeten houden.

Hierbij verklaar ik bovenstaande tekst gelezen en begrepen te hebben.	
Naam: Rebecca Hornig	
Studentnummer: 6245757	
Datum en handtekening: 12.06.2020	

Dit formulier lever je bij je begeleider in als je start met je bacheloreindwerkstuk of je master scriptie.

Het niet indienen of ondertekenen van het formulier betekent overigens niet dat er geen sancties kunnen worden genomen als blijkt dat er sprake is van plagiaat in het werkstuk.